

Prof. dr hab. Bogumił Nowicki
Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego
w Poznaniu
Dziedzina - sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna - instrumentalistyka

Poznań, 20. 01. 2020 r.

Recenzja pracy doktorskiej

Pani mgr Joanny Derendy-Łukasik zatytułowanej:

***„Aspekty wykonawcze i interpretacyjne wybranych utworów
na dwa fortepiany Romana Maciejewskiego w oparciu o analizę
rękopisów i wydanych dzieł kompozytora”.***

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie - Wydział Fortepianu, Klawesynu i Organów (pismo z dnia 30.09.2019 r.), zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14. 03. 2003 roku, tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zmianami Dz. U. z dnia 27. 07. 2005 roku nr 164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2).

Dotyczy:

Uchwał Rady Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie z dnia 26. 02. 2019 r. i 27. 06. 2019 r. w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pani mgr Joanny Derendy-Łukasik z dnia 30. 08. 2018 roku, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka
- wyznaczenia recenzenta.

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zmianami, Dz. U. nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art. 6 ust. 1) Rada Wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady wynosiła 19 osób, z czego obecnych było 12 osób i oddano 12 głosów ważnych. Za wszczęciem przewodu głosowało 11 osób, 1 osoba wstrzymała się od głosu, nie było głosów przeciwnych. Za wyznaczeniem mojej osoby recenzentem na posiedzeniu w dniu 27.06.2019 roku głosowało 13 uprawnionych członków Rady Wydziału: 13 głosów pozytywnych, 0 głosów przeciwnych i 0 głosów wstrzymujących. Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Do nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów prof. UMFC dr hab. Annę Jastrzębską- Quinn pisma sygnowanego datą 30.09.2019 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej Pani mgr Joanny Derendy - Łukasik została dołączona następująca dokumentacja:

1. Uchwała nr 10/2019 Rady Wydziału z dnia 26. 02. 2019 roku o wszczęciu przewodu doktorskiego
2. Uchwała nr 11/2019 Rady Wydziału z dnia 26. 02. 2019 roku o wyznaczeniu promotora rozprawy doktorskiej w osobie Pani dr hab. Joanny Maklakiewicz
3. Uchwała nr 59/2019 z dnia 27. 06. 2019 roku o wyznaczeniu recenzenta rozprawy doktorskiej w osobie Pani prof. dr hab. Magdaleny Swatowskiej
4. Uchwała nr 60/2019 z dnia 27. 06. 2019 roku o wyznaczeniu mojej osoby recenzentem rozprawy doktorskiej.

Podstawowe dane o Doktorantce:

Pani mgr Joanna Derenda- Łukasik jest absolwentką Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, klasy fortepianu prof. Jerzego Godziszewskiego (2006 r.) Ukończyła kursy kwalifikacyjne z zakresu: Sztuki (2006 r) oraz Organizacji i Zarządzania Oświatą (2011 r.) Doktorantka rozpoczęła pracę w szkolnictwie artystycznym w 2005 roku, prowadząc klasę fortepianu w szkole I i II stopnia oraz jako pianistka wydziału wokalnego Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy.

Pani Derenda- Łukasik dwukrotnie brała udział w konkursach pianistycznych;

- Adriatic Music Competition Ancona (2003)
- „Citta di Cantu” Concorso Internazionale per piano forte e Orchestra (2005).

Wielokrotnie towarzyszyła młodym artystom na konkursach, zdobywając nagrody i wyróżnienia:

- Makroregionalne Przesłuchania Uczniów Klas śpiewu Solowego Szkół Muzycznych II stopnia, Słupsk (2008 r.)
- II Ogólnopolski Konkurs Wokalny im. F. Krysiwicz w Bydgoszczy (2010 r.)
- III Ogólnopolski Konkurs Wokalny im. F. Krysiwicz w Bydgoszczy (2012 r.)
- XIV Łódzki Festiwal Chóralny *Cantio Lodzientis* – II nagroda
- XXXVII Ogólnopolski Konkurs Chórów *a cappella* dla Dzieci i Młodzieży- Grand Prix
- występ ze śpiewakiem na IV Międzynarodowym Konkursie Wokalnym w Chinach (2008 r.)
- II International Master Competition for Teachers w Warszawie – dyplom laureata (2014 r.)
- II International Master Competition for Teacher w Warszawie – wyróżnienie w kategorii E - kameralistyka wokalna (2014 r.)
- VI International Master Competition for Teacher w Warszawie – II nagroda w duecie fortepianowym i nagroda specjalna za najlepsze wykonanie polskich utworów (2018 r.).

W latach 2007, 2008, 2009, 2010 i 2012 brała udział w Międzynarodowych Kursach Mistrzowskich organizowanych przez MKiDN, CEA i PZSM w Bydgoszczy oraz ECMA, towarzysząc przy fortepianie młodzieży pracującej pod kierunkiem prof. Jerzego Mrozika -flet, prof. Johnathana Lombardo – puzon oraz prof. Jacka Muzyka –

waltonia.

Doktorantka swoje umiejętności pianistyczne i kameralne doskonaliła podczas kursów mistrzowskich między innymi u prof. Andrzeja Jasińskiego, prof. Ewy Pobłockiej, prof. Guido Scano, prof. Mirosława Herbowskiego, prof. Andrzeja Tatarskiego, prof. Waldemara Wojtala, prof. Jerzego Marchwińskiego. Pani mgr Derenda- Łukasik współpracuje z zespołami, muzykami oraz instytucjami kulturalnymi regionu kujawsko- pomorskiego, między innymi: Filharmonią Pomorską, Operą Nova, Towarzystwem Miłośników Miasta Bydgoszczy, Towarzystwem Mozartowskim w Bydgoszczy, Telewizją Polską - oddział w Bydgoszczy, Radiem PiK. Jej działalność artystyczna obejmuje występy solowe, towarzyszenie instrumentalistom i wokalistom, a przede wszystkim współpracę z Panią Marzeną Buchwald z którą tworzy duet fortepianowy o dużym dorobku repertuarowym i wysokim poziomie wykonawczym.

Spśród artystycznych przedsięwzięć w których Doktorantka brała udział, należy wymienić:

- XII Konkurs Plastyczny „*Muzyka Maluje Obrazy*” (2013)
- koncert z okazji otwarcia Izby Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego (2010)
- *Listopadowy Koncert Patriotyczny* (2007)
- koncerty w Filharmonii Pomorskiej:
 - Mieczysław Karłowicz- życie i twórczość* (2009)
 - Witold Lutosławski – życie i twórczość* (2013),
 - W strumieniach dźwięków fortepianu* (2015)
- *Koncerty Maryjne z Różą w Katedrze Bydgoskiej* (2011-2018)
- *Duch polski w muzyce Zygmunta Noskowskiego w Pałacu w Ostromecku* (2018)
- *Skarby muzyki polskiej w 100 lecie odzyskania niepodległości- XVII Festiwal „Muzyka w świetle księżyca” w Pałacu w Lubostroniu* (2018)
- *Muzyka Zygmunta Noskowskiego w Domu Polskim w Bydgoszczy* (2018)

Pani mgr Derenda-Łukasik jest cenionym pedagogiem Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy. Jej uczniowie są laureatami polskich i litewskich konkursów pianistycznych (w bardzo obszernej dokumentacji doktorantki brakuje niestety nazwisk nagrodzonych uczniów). Od 2013 roku Doktorantka pełni funkcję lidera sekcji zespołów instrumentalnych w szkole I stopnia, a w roku szkolnym 2015-2016 była kierownikiem sekcji

klawiszowej.

Jej praca została doceniona przez dyrekcję PZSM kilkoma nagrodami *za szczególne osiągnięcia dydaktyczne, artystyczne i organizacyjne.*

Za działalność artystyczną Pani Derenda-Łukasik została nagrodzona:

- Odznaką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „*Zasłużony dla kultury Polskiej*”(2014)
- *Medalem Henryka Sienkiewicza* – X Kongres Stowarzyszeń Regionalnych (2014)
- *Laurami Bydgoskich Koncertów z Różą* (2011-2018)
- *Nagrodą Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski* (2017)
- *Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy* (2017).

Ocena pracy doktorskiej:

Praca doktorska Pani mgr Joanny Derendy-Łukasik zatytułowana „*Aspekty wykonawcze i interpretacyjne wybranych utworów na dwa fortepiany Romana Maciejewskiego w oparciu o analizę rękopisów kompozytora i późniejsze wydania dzieł*”, składa się z dzieła artystycznego i jego opisu: płyty CD oraz pracy pisemnej, co stanowi interesującą, logicznie przemyślaną całość.

Dzieło artystyczne składa się z następujących utworów:

Roman Maciejewski Pianoduo Concertante

1. Allegro
2. Corale
3. Fuga e Variazioni

Roman Maciejewski Negro Spirituals

1. Listen to the Lambs
2. Deep River
3. I Want to be Ready
4. Sometimes I Feel Like a Motherless Child

Zarejestrowane na nośniku elektronicznym dzieło muzyczne, główny element przedstawionej do oceny pracy doktorskiej, jest świadectwem wysokiego kunsztu artystycznego Doktorantki oraz jej partnerki - Pani Marzeny Buchwald, współkreującej wykonywane utwory Romana Maciejewskiego. Cechą szczególną nagrania jest: wysoka precyzja wykonania, bogata paleta barw dźwiękowych, logiczne frazowanie, przemyślana i czytelna forma utworów. Duża wyobraźnia harmoniczna Doktorantki i jej naturalny dar wgłębiania się w skomplikowaną materię utworów sprawia, że najtrudniejsze pod względem technicznym fragmenty prezentowanych utworów sprawiają wrażenie łatwych i przyjemnych. Przy kolejnych nagraniach tych utworów sugerowałbym dobór instrumentów nie pochodzących z tej samej firmy, co podkreśliłoby autonomię obu Artystek.

Praca pisemna spełnia wszelkie wymogi opisu dzieła artystycznego: jest z nim tematycznie spójna, odznacza się logiką układu oraz przejrzystością i poprawnością prezentowanych myśli. Składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, podsumowania w języku polskim i angielskim, wykazu przykładów nutowych i bibliografii.

Rozdział pierwszy, zatytułowany „*Szkic osobowości artystycznej kompozytora i pianisty*”, przedstawia życie i twórczość Romana Maciejewskiego. Treści zawarte w tym rozdziale są niezwykle cenne ze względu na źródła ich pozyskania - najbliższą rodzinę kompozytora. W rozdziale drugim „*Dwa fortepiany- zrozumienie wzajemnych relacji*” Doktorantka przedstawia swoje przemyślenia związane z działalnością kameralną w duecie fortepianowym, upiększając je wielką ilością cytatów pochodzących od autorytetów w tej dziedzinie. Rozdział trzeci „*Geneza dzieła i charakterystyka formy*” przynosi bardzo klarowną i zarazem przystępną analizę prezentowanych w doktoracie utworów. W rozdziale czwartym „*Z perspektywy rękopisu - różnice a wierność odczytu*” autorka przedstawia wyniki swoich studiów, porównujących rękopisy *Pianoduo concertante* i *Negro spirituals* z polskimi wydaniem tych dzieł (PWM Kraków 1989 i PWM Kraków 2013). Rozdział piąty „*Zagadnienia wykonawcze i interpretacyjne*” zawiera przemyślenia Doktorantki dotyczące: kreowania dźwięku, materii wiodącej i wtórującej, elementów drugoplanowych, frazowania, artykulacji, pedalizacji i aplikatury.

Podsumowanie jest bardzo osobistą i interesującą wypowiedzią Doktorantki, świadcząca o fascynacji i dużym zrozumieniu tematu. Całość pracy pisemnej wykazuje dużą wiedzę teoretyczną Doktorantki oraz umiejętność prawidłowego wyciągania wniosków.

Konkluzja:

Reasumując należy stwierdzić, że praca doktorska Pani mgr Joanny Derendy-Łukasik, zatytułowana „*Aspekty wykonawcze i interpretacyjne wybranych utworów na dwa fortepiany Romana Maciejewskiego w oparciu o analizę rękopisów i wydanych dzieł kompozytora*”, dzięki starannie dobranym narzędziom badawczym i sztuce wykonawczej, w sposób wyczerpujący rozwiązuje przedstawioną problematykę. Interesujący temat przedstawionej pracy, jej forma, a przede wszystkim wysoki poziom artystyczny składają się na niezwykle interesujące i wartościowe przedsięwzięcie artystyczno-naukowe, wnoszące znaczący wkład w rozwój instrumentalistyki oraz całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że mgr Joanna Derenda-Łukasik wykazała się wysokim poziomem wykonawstwa artystycznego, głęboką wiedzą teoretyczną oraz umiejętnością prowadzenia samodzielnej pracy artystyczno-naukowej. W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art.13 ust. 1 Ustawy z dnia 14. 03. 2003 roku.

Pracę doktorską Pani mgr Joanny Derendy-Łukasik przyjmuję.

